

ВОДИЧ за примјену Етичког кодекса Скупштине општине Мркоњић Град

УВОД

Водич за примјену Етичког кодекса Скупштине општине Мркоњић Град (у даљем тексту Етички кодекс) даје грађанима практична појашњења у вези са појединим, важним, аспектима примјене Етичког кодекса.

Овај водич је, прије свега, намијењен грађанима општине Мркоњић Град, како би јасније разумјели обавезе одборника у Скупштини општине Мркоњић Град (у даљем тексту: Скупштина) као непосредно изабраних представника грађана општине Мркоњић Град, а у вези са обавезама које за одборнике проистичу из Етичког кодекса, као и обавезе тијела Општине Мркоњић Град која су надлежна за праћење примјене Етичког кодекса.

Такође, овај водич за циљ има и повећање очекивања јавности у вези са етичким

понашањем одборника, те повећање повјерења грађана у рад Скупштине. Због своје природе, као документа заснованог углавном на начелима, Етички кодекс захтијева појашњења и тумачења ради његове боље примјене у пракси. Из тог разлога, неопходно је непосредно ангажовање локалних власти али и најшире јавности, како би Етички кодекс истински представљао морални оквир одговорног понашања.

Поједини изрази употријебљени у овом Водичу за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

ЕТИЧКИ КОДЕКС

Скупштина је, на 21. редовној сједници одржаној у фебруару 2019. године, усвојила Етички кодекс. Одборници Скупштине, као непосредно изабрани представници свих грађана у општини Мркоњић Град, узајамно се обавезују на поштовање Етичког кодекса, а све у циљу јачања повјерења јавности, личног и политичког интегритета и ауторитета који припада Скупштини и њима као саставном дијелу Скупштине.

Одборници су обавезни поштовати сљедеће основне принципе понашања, односно дјеловања:

- 1) Приоритет примјене закона и општег интереса,
- 2) Одговорност и искреност,
- 3) Забрана примања и давања мита и корупције,
- 4) Отвореност у саопштавању и односи са медијима,
- 5) Избјегавање сукоба интереса,
- 6) Управљање ресурсима и
- 7) Узајамно поштовање и уважавање.

У оквиру ових основних принципа, Етички кодекс утврђује и нешто конкретнија правила понашања одборника у вези са активним или пасивним подмићивањем; примањем или нуђењем поклона; обавезом спречавања сукоба интереса и управљања сукобом интереса; односом према учесницима на сједницама

Скупштине и њених тијела; односима с јавношћу и др. Етички кодекс обавезује одборнике на етично понашање не само на сједницама Скупштине, већ и у ширем контексту односа према грађанима и јавности. Одборници су дужни да испуњавају ове, високе, стандарде узорног понашања, које у домаћем језику означава највише етичке стандарде и моралне норме пожељног понашања појединца. Поред принципа и норми понашања прописаних самим Етичким кодексом, одборници су дужни да се придржавају обавеза које проистичу из других прописа, а посебно оних који регулишу изборни процес, те спречавање сукоба интереса.

Шта представља кршење одредби Етичког кодекса? Свако понашање одборника које је супротно, или није у потпуности у складу са принципима и правилима дефинисаним Етичким кодексом представља кршење одредби овог кодекса. Тако ће одборник извршити повреду Етичког кодекса уколико је неоправдано одсутан са сједница Скупштине или њених тијела, уколико крши одредбе о сукобу интереса (нпр. обавља неспојиве функције или не пријављује сукоб интереса), уколико приликом вршења повјерених јавних дужности промовише политичке субјекте и др.

Често није у потпуности јасно да ли одређено понашање представља повреду Етичког кодекса. Управо из овог разлога пријављивање сумње у повреду Етичког кодекса представља веома важан

механизам, јер се без ових пријава не би могло ни сазнати за понашање одборника које можда представља повреду Етичког кодекса.

Шта могу/требају учинити грађани у вези са кршењем Етичког кодекса?

Кршење Етичког кодекса од стране одборника, а посебно она понашања за која је утврђено да представљају теже повреде, свакако изазивају сумњу у законит, одговоран и непристрасан рад одборника. Уколико се овакви случајеви не расправе и не ријеше на транспарентан начин, у складу са одредбама Етичког кодекса, то може подривати повјерење јавности и у рад саме Скупштине. Стога је изузетно важно да грађани реагују на сваку сумњу да је дошло до кршења одредби Етичког кодекса.

Етички кодекс омогућава сваком грађанину да пријави сумњу у повреду Етичког кодекса. Пријаве се врше Комисији за статут, прописе и спровођење Етичког кодекса (у даљем тексту: Комисија) као сталном радном тијелу Скупштине. Ова Комисија броји 5 чланова, од којих се предсједник и два члана бирају из реда одборника, а два члана се бирају из реда стручних радника из области која је у надлежности наведеног радног тијела. Пријава се доставља писаним путем, а у пријави се обавезно наводи у чему се састоји повреда Етичког кодекса, који су докази за повреду, те се обавезно наводи име и презиме пријавиоца. Комисија неће разматрати анонимне пријаве.

Такође, из практичних разлога, пријава би требала садржати и податке о одборнику за којег се сумња да је извршио повреду Етичког кодекса, уколико је пријавиоцу идентитет одборника познат, или податке о околностима конкретног случаја за који се тврди да представља повреду Етичког кодекса (вријеме, мјесто, о којој се радњи/догађају ради и сл.), уколико пријавиоцу није познат идентитет одборника.

Пријава се подноси на обрасцу који је прилог Етичког кодекса који се може преузети на интернет страници Општине Мркоњић Град.

Какве су обавезе надлежних тијела у вези са пријавама за повреде Етичког кодекса? Свака пријава се обавезно разматра од стране Комисије, а поступак се проводи у складу са Етичким кодексом.

Приликом провођења поступка, Комисија је обавезна да поступа по пријавама за утврђивање повреда одредби Етичког кодекса и овлашћена је да проведе поступак испитивања основаности пријаве, да проведе доказни поступак и да након тога утврди да ли постоји нека од повреда Етичког кодекса.

У вези са овим поступком испитивања, односно након окончања истог, Комисија ће:

1. Обавијестити подносиоца пријаве, уколико се у поступку испитивања

пријаве закључи да није било повреде Етичког кодекса,

2. Поднијети Скупштини извјештај о проведеном поступку, с приједлогом изрицања мјера прописаних Етичким кодексом, уколико се у поступку испитивања пријаве утврди постојање повреде Етичког кодекса.

О мјерама према одборнику, одлучује Скупштина.

Које мјере су прописане за повреде Етичког кодекса? Етички кодекс прописује сљедеће мјере за утврђене повреде Етичког кодекса:

1. Умањење мјесечне надокнаде одборника за 20% у трајању од једног мјесеца,

2. Умањење мјесечне надокнаде одборника за 20% у трајању до три мјесеца, уколико одборник понови повреде Етичког кодекса у току трајања мандата.

Комисија је дужна обавјештавати јавност о свим случајевима када утврди да је било повреда Етичког кодекса, а утврђене повреде се објављују у „Службеном гласнику општине Мркоњић Град“.

Поред наведених мјера, одређене теже повреде, односно понашања одборника у вези са одредбама о забрани активног или пасивног подмићивања, сукобу интереса и др., могу бити предметом поступака надлежних органа у оквиру прекршајних, кривичних или поступака за одлучивање о сукобу интереса, али се ови поступци наравно, воде у складу са другим прописима.

Пријављивање повреда Етичког кодекса веома је важно и са овог становишта, јер може омогућити или барем повећати могућност да надлежни органи сазнају за неетично поступање одборника које указује на обиљежја прекршаја, кривичних дјела, или повреде републичких прописа о сукобу интереса.

Која су права грађана након пријаве повреде Етичког кодекса?

Дужност је Комисије да пријавиоца обавијести у случају да је његова пријава одбијена услед недовољно доказа да је учињена повреда Етичког кодекса. Етички кодекс не обавезује да се пријавилац директно обавјештава у вези са осталим исходима његове пријаве, али оваква обавеза Комисије произилази из општих обавеза транспарентности рада Општине Мркоњић Град.

Прије свега, Комисија је дужна да најмање једном годишње извјештава Скупштину о примјени Етичког кодекса, те се ови извјештаји требају наћи на дневном реду сједница Скупштина, односно као дио годишњих извјештаја о раду Скупштине.

Етички кодекс, као и друге документе и информације можете преузети на интернет страници (www.mrkonjic-grad.com).

ОПШТИНА МРКОЊИЋ ГРАД

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Трг краља Петра I Карађорђевића 1

Тел. 050/ 220-921

Факс: 050/ 220-955